

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΝΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ : 'Εν 'Αθήναις και ταῖς ἑπαρχ. φρ. 20 — 'Εν τῷ ἔξωτ. φρ. 30.
 ΑΓΓΕΛΙΑΙ : ἀπὸς ἡ ὀδῆ, λ. 40, τρίς ἕως ἑξάντις λ. 20, κατὰ μῆνα λ. 15, ἔτος ἡ ἑξαμηνίαν λ. 10.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΤΗΡΗΤΗΣ

— ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ὁδὸς Μουσῶν, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλήμορος παρὰ τὴν πλατείαν τοῦ Συντάγματος. —

ΑΠΕΘΑΝΕΝ Ο ΛΟΥΙ ΜΠΛΑΝ!

Τὰς λέξεις ταύτας μετεβίβασε προχθὲς ἀπανταχοῦ γῆς ὁ τηλεγράφος ἐκπληρῶν τὸ μισθωτὸν καὶ τετριμμένον αὐτοῦ καθήκον, ὅπως πρὸ δύο περιήπου ἐβδομάδων εἶχεν ἀνακοινώσει τὰ συγχαρητήρια προστύχου τινὸς τραπέζιτου εἰς ἕνα φίλον του βασιλέα ἐπὶ τῷ ἰσοζυγίῳ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἑνὸς συνταγματικοῦ Κράτους. Ἡ ἀφομοιωματικὴ αὐτὴ ἐργασία τοῦ τηλεγράφου ἀνέμνησεν ἡμῖν τὰ νεκρώσιμα τροπάρια τὰ εἰς πᾶσαν κηδείαν ψαλλόμενα ὑπὸ πεπρωμένων τινῶν ἱερέων, αἵτινες νομίζουσι πεπεισμένους πλέον ἡμᾶς, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῶν βίσηθόγγων αὐτῶν κορασμῶν, ὅτι πάντες ἴσοι «δικαιοὶ καὶ ἀμαρτωλοὶ», ὅπως τὸ Εὐαγγέλιον εἶχεν ἐξισώσει τοὺς Ἰουδαίους πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τοὺς δούλους πρὸς τοὺς ἐλευθέρους. Τὰ νεῦρά μου θορυβοῦμενα πάντοτε εἰς τὰς φωνὰς αἵτινες ἐκδηλοῦσι τὰς ταπεινωτικὰς αὐτὰς ἐξισώσεις τὰς ἀφομοιούσας τοὺς γενναίους στρατιώτας πρὸς τοὺς ἀκαμάτους βασιλεῖς, τοὺς ἐντίμους πένιτας πρὸς τοὺς ἄρπαγας πλουσίους, τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος τὸ δι' ἑαυτοῦ πρυσκτισσάμενον τὴν ἀγῆρῳ αὐτοῦ δόξαν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, οὓς ὁ Ἰεχωβὰ πάντοτε ἐχειραγωγῆει προσωπικῶς κατερχόμενος ἐπὶ τῶν ὁρέων τῶν ὑψηλῶν, συνετραχύθησαν εἰς βαθμὸν ἀκατάσχετον καθ' ἣν σιγμῆν εἶδον μεταδιδομένην ὑπὸ τοῦ τηλεγράφου τὴν πένθημον εἰδησίην τῆς ἀπωλείας τοῦ Λουὶ-Μπλάν, ἣν ἀγγελοὶ μελανειμοῦντες ἤξιζε νὰ διασφαλίσωσιν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς γῆς. Αἱ μεταξὺ τῶν γυδαίων χρωματιστῶν ἀνακοινώσεις ἔχουσι λοιπὸν τὴν αὐτὴν ἀξίαν καὶ ἡ ἀνακοίνωσις τῆς τελευταίας ἀνδρός, ὅστις ἐπὶ ἡμῖσιν ἦδη αἰῶνα πληροὶ τὴν ἀτυμοφαιραν διὰ τῆς ἡγῶς τοῦ προσφιλοῦς αὐτοῦ ἑνώματος, ὅστις μιεράκιον ἐτι κατήρξατο τοῦ ὑπὲρ τῶν πασχόντων ἀγῶνος, ὅστις ἀπὸ τοῦ σπουδαστηρίου ἀνακηκίσας σύμπασαν τὴν Εὐρώπην δι' ἑνὸς φυλλαδίου αὐτοῦ κατέρριψε θρόνους δι' ἄλλων αὐτοῦ συγγραμμάτων, ἦγε καὶ ἔφερον εἰς ἕν νεῦμά του μυριάδας

πολλὰς ἐργασιῶν, καὶ εἰς ξένην γῶραν φυγὰς διετήρει ἄσβεστον τὴν ἐστίαν τῶν ἀναμορφωτικῶν τῆς κοινωνίας ἀρχῶν;

* *

Ὁ οἰκοκύριος βασιλεὺς Λουδοβίκος Φίλιππος λησμονήσας ὅτι τὸ στέμμα αὐτοῦ εἶχε παραλάβει ἀπὸ ὁδοφραγμάτων βαμμένων μὲ τὸ αἷμα τῶν δημοκρατικῶν, παραδοθεὶς εἰς τοὺς πλουτοκράτας καὶ περιστοιχισθεὶς ὑπὸ πολιτικῶν οἴτινες μίαν μόνην τάξιν ἐνόησαν νὰ βλέπωσι κυβερνῶσαν τὴν Γαλλίαν, τὴν τάξιν τῶν παχυσάρκων βιομηχάνων, τῶν ἡδυπαθῶν κυβιστῶν τοῦ χρηματιστηρίου, ἐξέπνικε μίαν ἡμέραν ἔνδοξον τοῦ 1848 — τὴν 24 Φεβρουαρίου — διὰ νὰ λάβῃ τὴν ἄγουσαν πρὸς τὴν Μ. Βρεταννίαν ὁδόν. Αὐτὴ ἦτο ἡ κυρία καὶ μόνη αἰτία τῆς πτώσεως τοῦ ἡγεμόνος ἐκεινοῦ, διότι τὰς ἰδιοτροπίας τῶν κοινοβουλευτικῶν καὶ τὰς φιλοδοξίας τῶν εἰς τὰ παρασκῆνια τῆς πολιτικῆς παλαίστρας βυδουρογούντων ἤθελε δυναθῆ νὰ ματαιώσῃ ἡ ἱκανοποίησις, οὐδὲ θὰ κατώρθουν οὗτοι νὰ ἀνατρέψωσιν ἕνα θρόνον, ἂν δὲν εἶχον κλονήσει αὐτὸν αἱ συνεχεῖς καὶ φοβεραὶ προσβολαὶ αἵτινες ἀπὸ τῶν λεγομένων κάτω στρωμάτων καταφέροντο κατ' αὐτοῦ. Θαρραλεώτερος δὲ ἀντιπρόσωπος τῶν στρωμάτων ἐκεῖνων ὑπήρξεν ὁ **Λουὶ Μπλάν**.

Ἦτο γόνος οἴκου ἐπιφανοῦς, — διότι ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐρημάτισεν ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ὑπουργῶς τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας Ἰωσήφ Βοναπάρτου — ἐγεννήθη ἐν Μαδρίτῃ τῷ 1811, ἐν ἀμυῇ τῆς Ναπολεοντίου ἰσχύος, καὶ ὁμῶς ἡ εὐγενῆς καὶ φιλόανθρωπος αὐτοῦ φύσις παρώρμησεν αὐτὸν εἰς τὴν μελέτην τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ τὴν πατρικὴν μερίμναν τῶν πασχουσῶν τάξεων τῶν λαῶν. Δέκα καὶ ἑννέα ἐτῶν ἡλικίαν φέρων ἤρξατο διδάσκων τὰ μαθηματικά. Μετ' οὐ πολὺ εὗρίσκειται παιδαγωγὸς παρὰ τινι βιομηχάνῳ ἐν τῇ πόλει Arras, ἔνθα δημοσιεύει τρία φιλοσοφικά του ἔργα βραβευθέντα ὑπὸ τῆς ἐγγυρίου Ἀκαδημίας, μετὰ δύο ἐπιδικρίνεται ἐν τοῖς συντάκταις τῆς Ἑθνικῆς, ἐκεῖθεν μετὰ

θαίνει ἀρχισυντάκτης τοῦ Bon Sens καὶ κατόπιν ἰδρύει πα-
ρισιακὸν αἰτῆς πολιτικῆς, κοινωνικῆς καὶ φιλολογικῆς προ-
δου, ἐνθα ἐδημοσίευσεν τὰ περίπτωτα αὐτοῦ ἀρθρα περὶ «διορ-
γανώσεως τῆς ἐργασίας».

Τὰ ἀρθρα ταῦτα ἐκδοθέντα τῷ 1840 ἐν ἰδιαιτέρῳ φυ-
λαδίῳ παρήγαγον καταπληκτικὴν ἐντύπωσιν εἰς ἅπασαν τὴν
Εὐρώπην, ἀνεκίνησαν σφοδρὰς οικονομολογικὰς συζητήσεις,
προκάλεσαν τὴν μελέτην τῶν περὶ κοινωνικῆς ἀναμορφώ-
σεως θεμάτων, καὶ ἐκλόνησαν τὰς πεποιθήσεις πολλῶν ἐξ
ἐκείνων, οἵτινες τῶς ἐλάτρευον ὡς δόγμα θρησκευτικὸν τὴν
ἀπόλυτον ἐλευθερίαν τοῦ βιομηχανικοῦ καὶ κοινωνικοῦ ἀντα-
γωνισμοῦ.

Αἱ ἰδέαι αὐταὶ τοῦ Λουὶ Μπλάν ἀναλαβούσαι πρακτικὴν
τινα ζωὴν τῷ 1848 κατέπεσον δυστυχῶς ἐν μέρει, εἴτε
διότι οἱ περὶ τὸν Ναπολέοντα ἐξεμεταλλεύθησαν καὶ ἐξε-
πόρευσαν αὐτὰς πρὸς διαβουκόλησιν τῶν πολλῶν, εἴτε διότι
οἱ πλείονες τῶν καταλαθόντων τὴν ἐξουσίαν μετὰ τὴν πτώ-
σιν τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου ἀπεδείλων πρὸς πᾶσαν κοινω-
νικὴν καινοτομίαν καὶ σκοπιμῶς ἐπολέμουν αὐτὰς ἵνα καταθά-
λωσι τὴν καταπληκτικὴν ἐπιρροὴν ἣν ἐκέκτητο ὁ Λουὶ Μπλάν.

Καὶ δὲν εἶχον δίκαιον ν' ἀποβλέπωσιν ὡς εἰς σωτῆρα εἰς
τὸν φιλόνηρον ἐκείνον ἄνδρα οἱ πολυάριθμοι ἐργατικαὶ
πληθυσμοὶ τῆς Γαλλίας, οἵτινες ἀναλόγως τῆς μεγάλῃς ἢ
μικρᾶς βιομηχανικῆς κινήσεως εἰργάζοντο αἴφνης νυθημερῶν
ἐν τοῖς πνιγροῖς καταστάσεσιν ἣ ἐρρίπτοντο εἰς τοὺς δρόμους
ἄνευ οὐδεμιᾶς φροντίδος περὶ τῆς μακρινομένης ζωῆς ἐαυτῶν
καὶ τῶν τέκνων των, περὶ τῆς σωματικῆς των εὐεξίας, περὶ
τοῦ ἄρτου καὶ τῆς ἐνδυμασίας αὐτῶν;

Πρῶτος ἐκείνος μετὰ τὰς φαντασιοπληξίας — τὰς φιλαν-
θρωπίας ἄλλους καὶ φιλοπροόδους—τοῦ Σαιν-Σιμών δὲν εἶχεν
ἐξαιτήσῃ παρὰ τῆς Πολιτείας παρέμβασίν τινα λογικὴν καὶ
δικαίαν οὐχὶ ὑπὲρ τῆς ἀνικανότητος καὶ τῆς κοινωνικομοσο-
νεύου ἰσότητος, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς φιλοτίμου ἐκείνης ἐργατικότητος
ἣτις ἀδυνατεῖ νὰ παλαίσῃ κατὰ τοῦ ἀλαζόνος πλοῦτου τοῦ
δικαιώμεντος ὅλα τὰ μέσα ὅπως καταθάλῃ, ἐξευτελίῃ καὶ
ὑποδουλώσῃ τὴν ἐντιμον πενίαν;

Κατὰ τοὺς πρώτους μῆνας τῆς Φεβρουαριανῆς ἐπαναστά-
σεως ὁ Λουὶ Μπλάν καὶ τοι μέλος ἀπλοῦν τῆς προσωρινῆς
κυβερνήσεως, ἦτο ὁμοῦς ὁ ἰσχυρότερος Κυβερνήτης τῆς Γαλ-
λίας καὶ ἀπέκροσε μὲν ἐντόνως τὴν περὶ δικτατορίας πρό-
τασιν ἣν ὑπέβαλον αὐτῷ αἱ ἐργατικαὶ τάξεις, ἀλλὰ δῶκεν
πράγματι τὴν πρωτεύουσαν καὶ δι' αὐτῆς τὴν Γαλλίαν, διότι
ἐκείνος μόνος ἠδυνήθη διὰ τῆς ἐπιρροῆς αὐτοῦ νὰ ἀποσοβή-
σῃ τὰ ἀποτελέσματα τῆς ὀργῆς τοῦ λαοῦ κατὰ τῶν δειλῶν
καὶ ἀδελφίων μελῶν τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως, ἅτινα δὲν
εἶχον ἐνοήσει ὅτι τὴν ἀνατροπὴν τοῦ 1848 δὲν παρήγαγον
λόγῳ πολιτικοῦ καθαρῶς, ἀλλὰ καὶ κοινωνικοῦ.

Ὅτε οὗς πρόεδρος ἐπιτροπῆς τινος ἐπὶ τῶν ἐργατῶν ἐδί-
δασκεν αὐτοῖς μαθήματα κοινωνικῆς προόδου καὶ μεταρρυθ-
μίσεως ἐν ταῖς αἰθούσαις τοῦ Λουξεμβούργου, ὅπου νῦν ἐδρεύει
ἡ Γερουσία, ἐν τῷ μεγάρῳ τούτῳ ἐφαίνετο οἶονεἰ ἰδρυμένος
μαντικὸς τρίπους, εἰς οὗ τοὺς λαοπνεύστους, ἀλλὰ σαφεῖς
φθόγγους, οἱ μετὰ τοῦ μεγάλου προσήτου καὶ διδασκάλου
αὐτῶν συνεδριάζοντες ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργατικῶν τάξεων
ἐκίνουν οὕτως ἢ ἄλλως τὰ πλῆθη, οὐδέποτε ὁμοῦς αὐτὰ διευ-
θύνοντες κατὰ τῶν ἐν τῷ Δημαρχεῖῳ ἐδρευόντων Κυβερνη-
τῶν, ὡς ἐν τῇ ἔργῃ τῶν παθῶν εἶχεν ἰσχυρισθῆ ἡ συκοφαν-
τία. Ὁ Καβαλαικὸς ὅστις προϊστάμενος τῆς Προσωρινῆς Κυ-
βερνήσεως, ὅτε ἦτο συγκεκριμένη ἡ Ἐθνοσυνέλευσις, ἐξή-
τασε τὴν εἰς δίκην εἰσαγωγὴν τοῦ Λουὶ Μπλάν, ὁμολογεῖ εἰ-
λικρινῶς μετὰ τὴν πτώσιν τῆς Δημοκρατίας τὴν βαθεῖαν αὐτοῦ

μετάνοιαν ἐπὶ τούτῳ, καὶ κατεδίκαιζεν ἑαυτὸν ἐπὶ ἐλαφρότητι
τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐπιμειπτῳ, ὅσω τὸν Λουὶ Μπλάν στενο-
τάτη φιλία εἶχε συνδέσει πρὸς τὸν ἕτερον αὐτοῦ ἀδελφὸν
Γοδοφρέδον Καβαλαικόν.

Παράδοξος ἐν τούτοις ἡ τύχη τοῦ περιφανοῦς ἐκείνου ἄν-
δρός! Ἐνῷ εἰλικρινῶς ἐπόθει τὴν κατεύνασιν τῶν πλῆθῶν
καὶ ἐκθύμως εἰργάζετο πρὸς ματαίωσιν τῶν βασιλικῶν καὶ
Ναπολεοντείων σχεδίων, κατηγορήθη ὡς ἄμεσος μὲν ὑπο-
δουλιστῆς τῆς ἐναντίον τῆς Συνελεύσεως στάσεως τῆς 15
Μαΐου, ἔμμεσος δ' ἔνοχος τῆς σφοδρᾶς στάσεως τοῦ Ἰου-
νίου τοῦ 1848 τῆς προκλιθείσης διὰ τοῦ γρυσοῦ τῶν
Βοναπαρτῶν, οἵτινες ἐπιτηδεῖως ἐξεμεταλλεύθησαν τὴν ὑπὸ
τῆς Ἐθνοσυνελεύσεως διάλυσιν τῶν Ἐθνικῶν λεγομένων,
ἦτοι Κυβερνητικῶν Ἐργουστιασίων, ἅπερ εἶχον συστήσει
παρὰ τὴν γνώμην αὐτοῦ οἱ περὶ τὸν Μαρῆ καὶ τὸν Ἀρ-
μάν Μαρᾶ. Ἐφθάνουν τὴν δόξαν τοῦ Λουὶ Μπλάν οἱ Πα-
λαιῶι κοινοβουλευτικοὶ παλαισταὶ οἱ περιορίζοντες τὰς ὄψεις
αὐτῶν εἰς τὰ παιγνίδια τῶν ἀναβάσεων καὶ τῶν πτώσεων
ὑπουργείων, οἱ μὴ ἀισθανόμενοι, ὡς ἐκείνος, τὸ κοινωνικὸν ἔ-
δαφος τῆς Εὐρώπης ὑποκακτούμενον ὑπὸ τῶν γογγυσμῶν τῶν
πολυαριθμῶν ἐργατικῶν τάξεων τοῦ λαοῦ. Ἀνεγράφον μὲν
καὶ αὐτοὶ ἐπὶ τῆς σημασίας τοῦ πολιτικοῦ αὐτῶν βίου τὸ ἐμ-
βλημα τῆς μεγάλης ἐπαναστάσεως τοῦ 1789· ἀλλὰ τὰ πλῆ-
θη δὲν παρεδέχοντο εἰμὴ τὴν ἐρμηνείαν ἣν εἶχε διατυπώσει
ἐκείνος ἐν τοῖς δυοῖς πρώτοις τόμοις τῆς «Ἱστορίας τῆς Γαλ-
λικῆς Ἐπαναστάσεως», ὅς εἶχεν ἐκδώσει τῷ 1847, οἵτι-
νες ἐθεωροῦντο ὡς ἐπιστεῦσαντες τὴν ἀνατροπὴν τοῦ 1848
καὶ τῶν ὁποίων τὴν πολυτίμον συνέθειαν ἐξήκολούθησε καὶ
ἐπεραίωνεν ἐν Λονδίῳ, ὅπου εἶχε προσφύγει ἵνα σωθῆ ἀπὸ
τῆς καταδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ στρατοδοκεῖου, εἰς ὃ εἶχε
παραπέμψει αὐτὸν διὰ τὴν στάσιν τοῦ Ἰουνίου ἢ ἀγνώμων
καὶ ἄφρων Ἐθνοσυνέλευσις.

Αἱ σφοδραὶ τοῦ 1870 περιπέτειαί τῆς Γαλλίας ἐπανήγα-
γον καὶ αὐτὸν εἰς τοὺς κόλπους τῆς πατριδος του καθημαγ-
μένης ἤδη καὶ τιμωρομένης σκληρῶς, διότι πρὸ εἰκοσι καὶ
δύο ἐτῶν ἐπροτίμησε νὰ θυσιάσῃ ἄνδρας ὡς τὸν Λουὶ Μπλάν
καὶ τὸν Λεδρῶ Ρολλῆν, ἵνα εὐχαριστήσῃ τοὺς δειλοὺς ἢ φθο-
νεροὺς, οἵτινες ἀυτεκαλοῦντο μὲν συντηρητικοί, εἰργάζοντο δὲ
εἴτε ἐν γνώσει, εἴτε ἀνεπιστήτως, πρὸς ἐπάνοιον τῶν Βονα-
παρτῶν, τῶν ἀληθινῶν καὶ μόνων αἰτίων τῆς φρικτοδοστέρας
τῶν ἀνατροπῶν ἐξ ὧν ὅσα ὑπέστη ποτὲ ἡ Γαλλία.

Ἀλλὰ δὲν ἐπεφυλάσσετο μόνον ἡ ἀπηνῆς αὐτῇ ἱκανοποίη-
σις εἰς τὸν Λουὶ Μπλάν. Αἱ περὶ διοργανώσεως τῆς ἐργασίας
ἰδέαι αὐτοῦ ἐγένοντο κατὰ μέγα μέρος ἀποδεκταὶ ὑπὸ τε τῶν
νεωτάτων ἐπιστημόνων καὶ ὑπὸ πολλῶν Κυβερνήσεων, τὸ δὲ
ἄσπλαγγχον καὶ ἀπάνθρωπον δόγμα τοῦ ἀπόλυτος ἐλευθέρου
διαγωνισμοῦ, τὸ δόγμα ἐκείνο καθ' ὃ ἡ Πολιτεία ὄφειλεν ἀ-
παθῶς νὰ βλέπῃ πεινῶντας καὶ γυμναστούμενους τοὺς ἐργατι-
κοὺς πληθυσμοὺς κατέπεσεν ἤδη ἀπὸ τοῦ εἰκονοστασίου ἐ-
κείνου εἰς ὃ οἱ πλουτοκρατικοὶ καὶ οἱ Ἐργωῖσταὶ εἶχον ὑψώ-
σει αὐτό.

Ὁ Λουὶ Μπλάν οὔτε κατεδέχθη, οὔτε εἶχεν ἀνάγκην νὰ
προσφύγῃ εἰς τὴν δυναμίτιδα ὅπως πείσῃ τὰ Κοινοβόλια καὶ
τὰς Κυβερνήσεις νὰ μεριμνήσωσιν ὑπὲρ τῶν πασχουσῶν τά-
ξεων τοῦ λαοῦ. Τὰ ὅπλα αὐτοῦ—ἡ γραφὴ καὶ ὁ λόγος—
ἦσαν πολλῶ ἰσχυρότερα τῆς δυναμίτιδος, καὶ εἰς τὰς πολυα-
ριθμοὺς αὐτοῦ συγγραφεῖς, εἰς τὰς ἀνταποκρίσεις, ἃς ἐπεμ-
πεν ἐκ Λονδίνου εἰς ἐφημερίδας τῶν Βρυξελλῶν καὶ τῶν
Παρισίων, εἰς τὰ ἀρθρα ἅπερ ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Ἀγγλικῷ
Θεατῇ, εἰς τὰς ἀγορεύσεις αὐτοῦ τὰς Ἀγγλιστὶ ἢ Γαλλιστὶ

γινόμενας ἐν τῇ Ἀγγλικῇ πρωτεύουσῃ, δύναται τις νὰ εἴπῃ
ἄνευ ὑπερβολῆς, ὡφείλοντο πολλὰ νομοθετήματα ἐν τε τῇ
Γαλλίᾳ καὶ τῇ Μ. Βρετανίᾳ κανονίζοντα τὰς ὄρας καὶ τὴν ἡ-
λικίαν τῶν ἐργατῶν, ἀναγνωρίζοντα ὡς ἠθικὰ σωματεία ἐργα-
τικούς τινας συνδέσμους, καὶ καθόλου δεκνύοντα στοιχειώ-
δη τινὰ τοῦλάχιστον μερίμναν περὶ τῶν ἐργατικῶν τάξεων.
Ἡ ἐργασία μένει εἰσέτι ἐν πολλοῖς δούλη τοῦ κεφαλαίου·
ἀλλ' ὅπωςδῆποτε ἐπεκράτησε πλέον καὶ ὠρίμασεν ἡ ἰδέα ὅτι
ἡ σχέσις αὐτῆς πρέπει νὰ ὑποβληθῆ εἰς δικαιότερους τινὰς
κανόνας, μὴ βλαπτομένης μὲν τῆς εὐλόγου ὑπεροχῆς ἣτις ὀ-
ρεῖται εἰς τὴν μειζῶνα ἱκανότητα καὶ δραστηριότητα, ἀλλὰ
ἀρ' ἑτέρου καταργουμένων τῶν ἀπρηξιομένων ἐκείνων φραγμῶν
οὓς πολλάκις εὕρισκει ἐνώπιον αὐτῆς ἡ ἀπλοϊκὴ καὶ ἐσπερη-
μένη δολιότητος ἱκανότης— τῶν φραγμῶν ἐκείνων εἰς ὧν τὴν
κατερείπωσιν καθήκον ἔχει νὰ παρέμβῃ ἡ Πολιτεία, ἂν ἐπι-
θυμῇ νὰ ὀνομάσῃται ἐκπολιτιστικὴ, ἂν θέλῃ καὶ ἡξέυρη νὰ
διαχειρίζεται τὴν ἀμειλικτον τῆς δικαιοσύνης ῥομφαίαν.

Εἰς μάτην ἐδοκίμασεν ἡ συκοφαντία πολλάκις νὰ κατατά-
ξῃ τὸν Λουὶ Μπλάν μετὰ τῶν συνήθων ἀνατροπέων. Τὸ
γενικὸν σέβας ὅπερ ἀπῆλαυε καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην ὁ
ἐντιμος καὶ εἰλικρινῆς αὐτοῦ χαρακτήρ, ἀφώπλιζε τοὺς τα-
πεινοὺς συκοφάντας, καὶ ὡς ὁ Μαρτίνης ἤκουσε ζῶν ἐτι τοὺς
πρὸς τὴν ἐνότητα τῆς Ἰταλίας ἀγῶνας αὐτοῦ ἀνακηρυχθέν-
τες ὡς πρακτικούς καὶ ἀγαθοεργούς, οὕτω καὶ ὁ Λουὶ Μπλάν
εἶχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἰδῇ πρὸ τῶν φθισαλμῶν αὐτοῦ τὸν
μὲν Βίσμαρκ εἰσάγοντα νομοσχέδιον περὶ συντάξεως τῶν ἡ-
πομάχων ἐργατῶν, τὸ δὲ Ἀγγλικὸν Κοινοβούλιον ψήφίζον
τὴν ἀναγνώρισιν τῶν Trades Unions καὶ τοὺς λοιποὺς εὐερε-
γτικούς ὄμους οὓς προκάλεσεν ὁ μετὰ τοῦ περικλοσῆς
Βράϊτ συνεργασθεὶς βουλευτῆς Μουνδῆλλα—ἐργάτης μὲν ποτὲ
γενόμενος καὶ αὐτός, κατορθώσας δὲ διὰ τῆς με-
σολαβήσεως του μετὰ τῶν κεφαλαίουχων καὶ ἐργατῶν ὅπως οἱ
πρώτοι ἀναγνωρίσωσιν ὡς δικαίαις πολλάς τῶν ἀπαιτήσεων
τῶν δευτέρων.

Ὁ Λουὶ Μπλάν δὲν ἀνῆκεν εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνδρῶν,
οἵτινες θὰ ἐπεθύμουν ὑπευθύνους νὰ κυβερνώσι τὰ Κράτη καὶ δι'
ἐπιδεξίου πελαγοδρομίας νὰ ἐπιτυγχάνωσι τοῦ σκοποῦ αὐτῶν.
Καὶ ἀνεγνώριζε μὲν τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς καὶ τῶν διαθέ-
σεων τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων οἵτινες μείναντες ἐν Γαλλίᾳ ἐπάλλαιον
σημῆρας κατὰ τοῦ δεσποτισμοῦ, ἀλλὰ ἐκείνος δὲν
ἠσθάνετο ἐν αὐτῷ τὸ θάρρος καὶ θυσιάσῃ ἔστω καὶ μῦθραν
μικρὰν τῆς συνειδήσεώς του ἵνα ἐμῶς ὄρκον εἰς τὸ ἀπὸ τοῦ
1851 διὰ τῆς βίας καθιδρυθῆν καθεστὸς. Ἐνήργει ἄλλως
ἐπὶ γενικωτέρου σταδίου ὡς ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ καὶ ὁ Ἐδγάρ
Κυνῆ, πάντες δὲ ὁμοῦ οἱ ἐν τε τῇ Γαλλίᾳ καὶ τῷ ἐξωτερικῷ
ἀγωνιζόμενοι ὑπὲρ τῶν δημοκρατικῶν ἰδεῶν εἰς ἓνα καὶ τὸν
αὐτὸν ἀπέβλεπον σκοπὸν, εἰς τὸ αὐτὸ κατέληξαν τέρμα, τὴν
ἐγκαθίδρυσιν τῆς δημοκρατίας δι' ἣς μόνος εἶναι δυνατὸν νὰ
λυθῶσι βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον τὰ ποικίλα κοινωνικὰ ζη-
τήματα εἰς ἃ μόνον ὀφείλει νὰ ἀφορᾷ σήμερον πᾶσα εὐ κει-
μένη Πολιτεία. Τὰ παιγνίδια τοῦ κοινοβουλευτικοῦ πολιτεύ-
ματος τὰ ὅποια συνήθως ἐν τοῖς συνταγματικῶς κρά-
τεσι καταντῶσι νὰ θεωρῶνται ὡς ὁ κύριος σκοπὸς τῶν ἔ-
θνῶν καὶ τὰ ὅποια ἐπιτηδευότατα ἐκμεταλλεύονται οἱ συν-
ταγματικοὶ βασιλεῖς, μένουσιν ὡς καὶ εἶναι ἀπλᾶ μέσα κοι-
νωνικῆς ἀναμορφώσεως ἐν τοῖς δημοκρατικαῖς πολιτεύμασι
ἅτινα οὕτε ἐπιτρέπουσιν οὔτε ἐνοοοῦσι πυγμαχίας βῆτορι-
κῆς ἀγῶνους καὶ ἐπιδεικτικὰς.

Ὁ ἀνένδοτος χαρακτήρ τοῦ Λουὶ Μπλάν κατεδείχθη καὶ
ἐν τῇ ἀπὸ τοῦ 1870 ἐθνικῇ συνελεύσει τῆς Γαλλίας, ἐν ἣ
σταθερῶς ὑποστηρίζας τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ περὶ ἐκκλήτου δη-
μοκρατικῆς Κυβερνήσεως ἀντιθέτως πρὸς τὸ σύστημα ἐρι-
στικῆς Προεδρείας, περὶ ἐνιαίας ἀντιπροσωπείας κατὰ τοῦ
ἔθνος τοῦν δύο Βουλῶν κτλ. ὑπεχώρησεν ὁμοῦ πατριωτι-
κώτατα κατὰ τὴν ἐπιψήφισιν τοῦ συνόλου τοῦ Δημοκρατικοῦ
Συντάγματος, φρονῶν ὅτι ὅπωςδῆποτε ἔπρεπε νὰ ψηφισθῆ ἡ
Δημοκρατία ἵνα μὴ σὺν ταῖς πολιτικαῖς ἐλευθερίαις ταῖς ἀ-
πειλομέναις ἐκ τῆς τότε ὑποψηφιότητος ἡγεμονοπαίδων πι-
νῶν κινδυνεύσωσι καὶ αἱ προσδοκώμεναι κοινωνικαὶ μεταρρυθ-
μίσεις, ἅτινες εἶχον ἀποτελέσει τὸ κέντρον τῶν πράξεων καὶ
τὸν ἄξονα τῶν συγγραμικῶν αὐτοῦ ἀγῶνων.

* * *

Ἡ κηδεὶα τοῦ ἐνδόξου ἀνδρός ἔσται ἀναντιρρήτως ἐκ τῶν
ἐπιβλητικωτέρων παρισίων κηδεῶν. Οἱ παλαίμαχοι ἀγωνι-
σταὶ τοῦ 1830, τοῦ 1848 καὶ τοῦ 1870 θέλουσι συνδράμει
εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ἔδου Rivoli οἰκίαν αὐτοῦ κατὰ χιλιά-
δας, ὡς εἶχον συρρέσει περὶ τὸ φέρετρον τῆς Ἀγγλίδος συ-
ζύγου αὐτοῦ, ἣν νυμφευθεὶς τῷ 1865 ἀπόλεσε τῷ 1876. Οἱ
νεώτεροι τῶν ἐργατῶν, καὶ τοι ἰδόντες ἀποκρουσθεῖσας πολ-
λάκις ὑπ' αὐτοῦ τὰς ἀνατρεπτικὰς τῶν προτάσεις κατὰ τε
τὴν πολιτικὴν τῶν Παρισίων καὶ ἐπὶ τῆς Δημοκρατικῆς τοῦ
Μαρτίου τοῦ 1871, δὲν θέλουσι λησμονήσει ὅτι πολλάκις
ὑπέστη τὰς προσβολὰς τῶν ὀπισθοδρομικῶν, ὑπερασπίζων ἀ-
νενδότως τὰ καλῶς ἐννοούμενα συμφέροντα τῶν πασχουσῶν
τάξεων τοῦ λαοῦ. Ὁ ἄνθρωπος ἐκείνος, ὅστις ἐν τῇ μακρᾷ αὐτοῦ
Ἱστορίᾳ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως κατέκρινε τόσον
σφοδρῶς τὰς ὀμοσπονδικὰς ἰδέας τῶν Γερουδιῶν, δὲν ἠδύ-
νατο παλινοῦν νὰ μετασχη τοῦ εἰς δήμους αὐτονομίους κα-
κερματισμοῦ, περιορισθεὶς μόνον κατὰ τὰ τελευταῖα αὐτοῦ
ἔτη νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀνάγκην περιορισμένης τινὸς δημοσι-
κῆς ἀποκεντρώσεως. Ὁ εὐγλωττος συνήγορος τῆς μεγάλης
τῶν πληθυσμῶν ἐκάστου ἔθνους καὶ ἔθλων ἔθμου τῶν λαῶν ἀλ-
ληλεγγύης, οὐδ' ἐπὶ τῶν ἀπειλητικωτέρων κινήματων ἐλη-
σόμενος ἐναῦτον οὕτως, ὥστε νὰ ἐπιδοκιμάσῃ μεμονωμένως
ὁμάδας, ἐν αἷς ἐκινδύνευεν ἡ κεντρικὴ αὐτῆ ἰδέα — ἰδέα εἰς
τὴν ὅποιαν τοσοῦτον ἐπέμενε, τὴν ὅποιαν τῶσάκις ἐπανέλα-
θεν ἐν ἀπάσῃς αὐτοῦ ταῖς συγγραφαῖς, ὥστε πολλοὶ τῶν
συγγράφων δημοσιολόγων ἐξεδήλωσαν τὸν θαυμασμόν αὐτῶν
ἐπὶ τῇ ἀντιθέσει ἣν παρέχει ὁ ἀτομικώτατος αὐτοῦ χαρα-
κτήρ πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς καθολικῆς ἀλληλεγγύης καὶ κα-
θολικῆς ὁμοπραξίας. Τινὲς δὲ τῶν ἐφρολόγων ἐτόλμησαν καὶ
νὰ ἐρωτήσωσιν αὐτὸν προκλητικῶς γράφοντας ἐὰν ἤθελε ποτε
θυσιάσει τὴν ἀτομικότητα αὐτοῦ τὴν ἐπιφανῆ ἐν πολιτικῇ
καὶ κοινωνικῇ καταστάσει τοιαύτης ὁμοπραξίας, οἷα ἤθελεν
εἶναι ἡ πάσας τὰς ἱκανότητας καὶ τὰς ὑπεροχὰς συμφορούσα
πρὸς ἐπίτευξιν ἑνὸς ἀμαλγάματος, ἐν ᾧ οὐδεμία διάκρισις
συγγραφῆς ἐξόχου καὶ ἰδεολόγου δεινοῦ πρὸς ἄμωθῆ καὶ
κοινὴν γερωάντα.

Ὁ Λουὶ Μπλάν ὁμοῦ δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων οὓς ὁ τυγῶν γέ-
ρει εἰς ἀμήχανον θέσιν, καὶ ἡ εἰς τοὺς διαστροφῆς τῶν ἰδεῶν
αὐτοῦ ἀπάντησις ὑπῆρξεν ἔσφαι ὅτι διὰ τῆς ὁμοπραξίας ἐνόει
μόνον σκοπιμὸν καὶ ὑπὸ τῆς Πολιτείας διευθυνημένην πορείαν
τῶν λαῶν καὶ πατρικῶν τῶν ἀδικουμένων ἢ τῶν ἀδυνάτων
ἐπιβλεψῖν, οὐχὶ δὲ καὶ κηδεμονίαν καταργήσασιν τὰς φυσικὰς
δικαιότητας ἢ παρακωλύσασιν τὴν ἀνάπτυξιν τῶν ἱκανότητων.

Ἡ ἰσχυρὰ καὶ ἐμφαντικὴ ἀτομικότης τοῦ χαρακτῆρος τοῦ
Λουὶ Μπλάν κατεδείχθη ἐν πολλοῖς τοῦ βίου αὐτοῦ περιπε-
τείαις, ὡς λ. χ. ὅτε πᾶς ἔτι παρουσιασθεὶς εἰς τὸν ἐκ μη-

πρός συγγενή αὐτοῦ Κορσικανὸν διπλωμάτην Pozzo di Borgo, διατελοῦντα τότε πρεσβευτὴν τῆς Ρωσίας ἐν Παρισίῳ, ἐπέταξε κατὰ γῆς μετ' ἀναγκαστικῆς κερματίᾳ τινα χρυσᾶ, ἅτινα μετὰ νεῦμα τοῦ ἀλαζόνος διπλωμάτου πρὸς τὸν ὑπὸ-ρέτην αὐτοῦ ἐκόμισεν οὕτως ἐκ παρακειμένου δωματίου καὶ ἐνεχείρησεν εἰς τὸν φιλότιμον νεανίαν, ὅστις τὴν ἡθικὴν μόνον αὐτοῦ προστασίαν προσήγαγε ἀξιοπρεπῶς νὰ ζητήσῃ.

Ἀλλὰ πλὴν τῶν ἐργατικῶν τάξεων θέλουσι ὑρῆναι ἀναντιρρήτως τὴν ἀπόλειαν τοῦ Λουὶ Μπλάν καὶ οἱ τῆς Γαλλικῆς φιλολογίας θιασῶται ἀναμνησκόμενοι ὅτι πολλῶν ἐκ τῶν ἐργῶν αὐτοῦ ἢ ἐκδοσίς ὑπῆρξε μέγα φιλολογικὸν γεγονός καὶ εὐρωπαϊκὴν σχεδὸν ἐπήνεγκε συντάραξιν. Τὸ περὶ Διοργανώσεως τῆς Ἑργασίας βιβλίον ἐκδοθὲν τῷ 1840, ἢ διότιμος Ἱστορία τῆς Δεκαετίας ἀπὸ τοῦ 1830—1840, ἐκδόθη τῷ 1841, οἱ δὲ δύο πρώτοι τόμοι τῆς Ἱστορίας τῆς Μεγάλῃς Ἑπαναστάσεως ἐκδοθέντες τῷ 1847, ἀνεγνώσθησαν ὡς τὸ ἐπαγωγώτερον τῶν μυθιστορημάτων, διότι ἐκτός τῶν καινῶν ἢ καινοφανῶν ἰδεῶν, τὰ ἐργα ταῦτα κέκτηνται καὶ ἰδίαν γραφικὴν καλλονὴν ἢ οὐδαμῶς ἐλαττοῖ τὸ πομπῶδες πολλῶν τῶν ἄλλων καὶ αἱ διθυραμβικαὶ πτήσεις εἰς ὑψηλὰς ἀτυμοφάρας, ἂν ὡς προμαντεύει τὸ ὑπὸ ἄλλους κοινωνικῶς ὄρους μέλλον τῆς ἀνθρωπότητος. Ἦ διότιμος δὲ ἐκείνη βίαια γωνιὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Γαλλικῆς Ἑπαναστάσεως ὑπῆρξεν ὁ πρόδρομος τοῦ νέου συστήματος τῆς ἱστοριογραφίας, τοῦ βραδύτερον ἐπιστραφισθέντος ὑπὸ τοῦ κ. Μισελᾶ, ὅστις περιῆλθε μὲν εἰς φιλολογικὴν πάλιν πρὸς τὸν Λουὶ Μπλάν, ὅτε οὕτως ἐξέδωκε τὸ δεύτερον ἅπασαν τὴν πολυτομὸν αὐτοῦ ἱστορίαν, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀρνηθῇ τὴν μεγάλην ἀξίαν καὶ τῶν φιλοσοφικωτάτων καὶ πρωτοτύπων προεισαγωγικῶν αὐτοῦ σκέψεων καὶ τῶν αὐθεντικῶν ἐγγράφων, ἅτινα ὁ Λουὶ Μπλάν ἀνεκάλυψεν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τοῦ Βρετανικοῦ Μουσείου. Τὸ ἀπὸ τοῦ 1849—1851 περιοδικόν,

ὅπερ ἐξέδιδεν ἐν Λονδίῳ, ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ Νέος Κόσμος, ἐξήσκησεν ἐπίσης μεγάλην ἐπιρροὴν ἐπὶ τῶν πνευμάτων κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, αἱ δὲ ἐξ Ἀγγλίας εἰς τὸν Παρισινὸν Χρόνον δημοσιευόμενα καὶ ἔπειτα εἰς πολλοὺς τόμους ἐκδοθεῖσαι ἐπιστολαὶ αὐτοῦ ἐθεωρήθησαν καὶ ὑπὸ τῶν ἀσπονδωτέρων αὐτοῦ ἐγθρῶν δημοσιολόγων ὡς ἀριστον ἀνθολόγημα πρακτικωτάτης πολιτικῆς περινοίας καὶ ἐμβριθοῦς παρατηρήσεως τῶν ἐν τῇ Μ. Βρετανίᾳ πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν φαινομένων.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναντιρρήτως αἱ στήλαι πασῶν τῶν ἐφημερίδων τοῦ κόσμου ἀσχολοῦνται περὶ τὸ σεβαστὸν καὶ δημοτικωτάτον ὄνομα τοῦ προηθῆς ἀπελθόντος περιτύστου ἀνδρός. Ἐπι ἡμῶν ἤδη αἰῶνα ὁ ἀνὴρ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐτάραξε τοὺς κύκλους τῶν ὑπνωτικῶν συνταγματολόγων ἢ τὴν ἀναπτυκτικὴν ἠδυνάθειαν τῶν πλουτοκρατικῶν, ἀνασύρων ἐκάστοτε τὰ κλύματα τῶν Σαρδαναπαλείων αὐτῶν κλινῶν, ὅπως ἀναπολήσῃ ὅτι τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, ὅπερ φαίνεται κατεπαρμένον ἐπ' αὐτῶν εὐαρέστως καὶ ποιικίλλει τὴν λευκότητα αὐτῶν, δὲν εἶναι χρῶμα ἐρυθρῶν ῥόδων ἀνθολογηθέντων ἀπὸ τῶν ἐκρινῶν κήπων οὓς ἡ προῖνή τοῦ οὐρανοῦ δρόσος ποτίζει, ἀλλὰ χρῶμα στιγμάτων ἰδρωτῶς καθημαγμένου, ὅστις ἀπέσταξεν ἐπὶ τῶν κλινῶν ἐκείνων ἀπὸ τοῦ πεποννημένου μετώπου ἢ ἀπὸ τῶν κατεσχισμένων χειρῶν τῶν ἀποκλήρων ἐκείνων ἀνθρώπων, οἵτινες οὐδέποτε ἠδυνήθησαν ἢ οὐδέποτε ἠθέλησαν νὰ μάθωσι πῶς ν' ἀπατώσι τοὺς ἀδελφούς των.

Πολλῶν τοὺς κύκλους ἐτάραξεν, ἀλλὰ καὶ μυριάδων τὰς καρδίας ἀνεκούφισεν, αἰσθανομένους ὅτι ὑπάρχουσιν ἐπὶ τῆς γῆς ἄνδρες ἀλγούντες ἐπὶ τοῖς δεινοπαθήμασι τῶν ἀσθενῶν καὶ τῶν ἀποκλήρων, πολυαριθμῶν ἀναγκαστῶν αὐτοῦ τὰς ψυχὰς παρεμύθησεν, χιλιάδας ὄλας ἀνθρώπων ἐν τῷ φοβερῷ τῆς

ὑπάρξεως ἀγωνίᾳ ἐνίσχυσε διὰ τοῦ παραδείγματος τῆς καρτερίας αὐτοῦ, τοῦ σιδηροῦ καὶ ἀνευδότου αὐτοῦ χαρακτήρος καὶ τοὺς ἀμερολήπτους πάντας κατέπεισεν ὅτι ἡ μεγάλη ἐπανάστασις τῆς Γαλλίας δὲν ἦτο ἔργον δαιμόνων τοῦ Ἄδου, ὡς πολλοὶ ἠγωνίσθησαν νὰ παραστήσωσι παρερμηνεύσαντες τὰς παρεκτροπὰς αὐτῆς. Αἱ παρεκτροπαὶ αὗται ἐμφανίζονται ἡμῖν, ὑπὸ τὴν γόνιμον γραφίδα τοῦ Λουὶ Μπλάν, ὡς ὑψηλὴ παραφροσύνη τοῦ πατριωτισμοῦ, θυσιάζουσα τὰς ὑπάρξεις εἰς τὸν βωμὸν τῆς πατρίδος, ὡς ἡ Σπάρτη συνείηζε νὰ πράττῃ τι ἐξαλείφουσα τὴν ἐνοιαν τοῦ ἀτόμου ἐνώπιον τῆς ὠμῆς καὶ τῆς δόξης τῆς Πολιτείας, ὡς οἱ νομοὶ τοῦ Λυκούργου καθώριζον. Ἀνάγνωτε ἐν τῷ δευτέρῳ τόμῳ τῆς Ἱστορίας τῆς γαλλικῆς ἐπανάστασεως τὸ μαγευτικὸν ἐκεῖνο κεφάλαιον ἐν ᾧ κείται ἡ θαυμασιὰ παραβολὴ τοῦ Βολταίρου πρὸς τὸν Ρουσόυ καὶ θέλετε ἐνοήσαι τὸ πνεῦμα ὅπερ καθωδήγησε καὶ τὸν συγγραφέα ἐν τῇ ἐκτιμῆσει τοῦ παρελθόντος καὶ τὸν ἄνδρα ἐν τῇ πρακτικῇ αὐτοῦ πολιτείᾳ. Θέλετε ἐκ τοῦ κεφαλαίου μόνον ἐκείνου κρίνει ὅτι ὁ Λουὶ Μπλάν ἔγραφε μὲν καὶ ἐπολιτεύετο παρὰ τὸν Σηκουάναν, ἐνεπνέετο δὲ ἐκ τῆς αὔρας τῶν δροσερῶν παροχθίων τοῦ ἡμετέρου Εὐρώτα καὶ γόνος τῶν νεωτέρων χρόνων εἶχε βαπτισθῆ εἰς τὰ ρεῖθρα τοῦ ἀργαίου ἐκείνου ποταμίου τῆς Λακωνίας.

Οὕτως

ΒΟΥΛΗ

Δευτέρα — 29 Νοεμβρίου.

Πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων

Κύριοι βουλευταὶ

Οἱ ὀθωμανοὶ ἀπὸ Λάρισσαν παραπονοῦνται κατὰ τοῦ Ἀστυνόμου βάζει ἀνθρώπους δεκαμέραις φυλακῆν. Σαγγελέγας

τινος κρυπτῆς θήκης κειμένης παρὰ τὴν πρῶμην τῆς λέμβου ἐν γεταγάνιον.

Ἔπειτα μετανοῶν τὸ ἄφησε πάλιν.

— Ἄ, ὄχι! καλλίτερα μὲ τὰς χεῖρας, εἶπε.

Καὶ πάλιν μετρεμήθη καὶ τὸ ἔλαβε.

— Μὲ τὰς χεῖρας; Μὲ τὰς χεῖρας δύναμαι νὰ τελειώσω· ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀργίσω μὲ τὸ γεταγάνιον.

Ἐκρυψε τοῦτο, κρατῶν ἀπὸ τῆς λαβῆς, ὑπὸ τὸν βραχίονά του καὶ σταθεὶς ἐπὶ τῆς πρῶρας ἐβυθίσθη κατὰ κεφαλῆς εἰς τὸ ὕδωρ.

Ὁ Μορώζης, ὅστις εὗρίσκειτο κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰς τὸν πυθμένα, τὸν εἶδεν ἀνευ ὑποψίας κατερχόμενον. Ἄλλ' ὁ Σκιαχτής τὸν ἤρπασεν ἀπὸ τοῦ τραχήλου καὶ τοῦ ἐβύθισε τὸ γεταγάνιον εἰς τὸ στήθος. . . .

Εἶτα τὸν ἔλαβεν ἀπὸ τοῦ λαίμου καὶ τὸν ἐστραγγάλισεν.

Ὁ ἄτυχῆς Μορώζης, μετὰ ματαίαν πάλιν καὶ ορμικῶδεις σπασμούς ἀγωνίας, ἐξέπνευσεν ἀνελθὼν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος.

Ὁ Σκιαχτής ἔλαβε τὸ πτώμα, ἐπὶ ἀσπαίρον, καὶ ἀνυψώσας αὐτὸ μέχρι τοῦ γέλυος τῆς λέμβου, προσέδεσεν εἰς τὸν λαίμον του λίθον τινα, χρυσαμένοντα ὡς ἔρμα, καὶ τὸ ἐβύθισεν εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης, ἀφοῦ ἐσημείωσε καλῶς τὸ μέρος, ἵνα ἐνθυμηταί.

Τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐξτέλεσεν ὅλας ἀπαθῶς· ἐφάνιστο ὅτι εἶχε μουστώσει.

δὲν λέγει τίποτε. Μουρτῆς πηρε βακούφια τρώει οὐλα, κανεὸς δὲν δίνει, τζαμιά κρεμίζει, κανεὶς δὲν λέγει τίποτε, με στη φυλακῇ εβρεο ἐπεστάτη βάλανε, ἀνθρώπους ὄλους γδίνει, μπακάλι συντροφο ἔχει, ψεύτικε ἀποδείξει κανεὶ, παραδὸς πέρνει, κανεὶς δὲ βλέπει δουβλετ· δὲν θέλει ὁ θεὸς αὐτὰ δὲν θελεῖ.

Τζάνουμ. Βουλῆ, βγαλε ὄλους αὐτοὺς ἐξω. Πετμεζιάς καλὰ λέγει, ποδία ἱφιλησε καλὸς ἀνθρώπος εἶνε ἔμαθα.

Ὁ Ντούλος Σας
Σαγίπ Αγάτ.

Εἶνε κατὰ λέξιν καὶ κατὰ γραφὴν ἢ ἐν τῇ Βουλῇ ἀναγνωσθεῖσα ἀναφορὰ ἐκ Λαρίσσης, τὴν ὅποιαν, ὡς φαίνεται παρατυχῶν ἐκεῖ ὁ παλαιὸς Χατζῆ Σάββας τοῦ Μὴ Χάνεσαι συνέταξεν ἢ ἐκτελῶν χρετὶ τοῦρκου ἀναφορογράφου, ἢ ἀπὸ πόνον πρὸς τὴν ταρασσομένην εὐνομίαν ἀποσειλάς αὐτὴν ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Σαγίπ Ἀγάτ. Μὲ πόσην δὲ εὐχαρίστησιν ἀνεγνώσαμεν τὴν Ἀνατολίτικη νοστιμάδα τῆς ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους τῶν ἄλλων τηλεγραφημάτων καὶ ἀναφορῶν μὲ τὴν ποζίτην καὶ ἑλληνίζουσαν φράσιν των, τῶν ὅποιον τὴν ἀνάγνωσιν δεχόμεθα ἀπὸ τινος ἐν ἀρχῇ πάσης συνεδριάσεως ὡς τὸ κοκορέτσι τῆς ἐπικειμένης εὐλογίας.

Ἄλλ' ἢ ἀναφορὰ τοῦ Χατζῆ Σάββα ἰδιαιτέρως ἔχει πρὸς τὰς ἀδελφάς τῆς τὸν αὐτὸν λόγον τὸν ὅποιον ἔχει πρῶτο γεμάτο ἀπὸ ἀχνίζοντα πασα-κερτέδες πρὸς καζάνι πλήρες βιζιου νεροβράστου.

Ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει εἶνε ἀναγεγραμμένα ἀκριβῶς δέκα συζητήσεις διαφόρων νομοσχεδίων.

Ἄλλὰ τὸ ἂν θέλῃ ὁ θεὸς τοῦ Ναστραδῆ Χόντζα πρέπει διὰ τὴν Βουλὴν, εἶδος Ναστραδῆ Χόντζα καὶ αὐτὴν, νὰ ἀντικατασταθῇ διὰ τοῦ ἂν θέλουσιν αἱ ἐπερωτήσεις.

— Αἰ, φίλε μου Μορώζη, ἔλεγεν, ὑπομονή! παθαίνομεν πολλὰ ἀπὸ τοὺς φίλους μας. Ἄλλὰ ποῖος πταίει; σοὶ ἐφαίνετο εὐκόλος ἐργασία τὸ νὰ εὕρωμεν τὸν πνιγμένον. Ἄλλ' εἶχες δίκαιον διὰ σὲ ἦτον εὐκολον. Διότι διὰ νὰ φωνεθῇ τις δὲν ἀπαιτεῖται νὰ κάμῃ κόπον. Τὸ δύσκολον εἶναι νὰ φωνεθῇ τις.

Διανοεῖτο νὰ σβέσῃ τὸν πυρσὸν καὶ νὰ ἀπέλθῃ. Ὁ πυρσὸς οὕτως εἶχεν ἀπαίσιν τι φῶς. Ἐφώτιζε τὸν ἀνθρώπον τοῦτον γυμνόν, αἰμοσταγῆ καὶ φρικώδη, κύπτοντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ἥτις εἶχε πρὸ μικροῦ καταπίει ἐν πτώμα.

Αἶφνης ὁ Σκιαχτής συνέλαβεν ἰδεάν τινα.

— Καὶ ἂν τὸν φάγωσιν αἱ φῶκαι; εἶπε. Δὲν ἔκαμα τίποτε.

Ἐβυθίσθη ἐκ νέου εἰς τὸ ὕδωρ. Μετ' ὀλίγον ἀνέδυ φέρον καὶ τὸ πτώμα τοῦ Μορώζη. Τὸ ἀνεβίβασεν εἰς τὴν λέμβον.

— Ὅτ τὸν ὑπάγω εἰς μέρος ἀσφαλές, εἶπε· ἔχω ἐγὼ τὸ θαλάμι μου, ὅπου δὲν φοβεῖται τίποτε.

Ἦρξις νὰ κωπηλατῇ λίαν ἱσχυρῶς.

Ἦρξατο εἰς ὄρμον τινα ἀπόκεντρον.

Ἦρξις εἰς τὸν Μορώζην εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἐλθὼν τὸν κατέκλιεν εἰς ῥηχόν τι μέρος, ὑπὸ βράχον τινα κρεμάμενον ὡς ἀφλαστον νῆος ὑπὲρ τὴν αἰγυαλίον. Ἦπ' αὐτὸν ἐσχηματίζετο ἀμυγδῆς τι καὶ ἀπόκρυτον ἄντρον, ὡς λίκνον παιδίου κατὰ τὸ σχῆμα. Ἦτο τὸ θαλάμι του, ὡς τὸ ὠνόμαζεν ἐ

ΟΙ ΕΜΠΟΡΟΙ ΤΩΝ ΕΘΝΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

(Συνέχεια ἀπὸ ἀριθ. 384)

— Ἀλλὰ καὶ σὺ θὰ μοῦ φανῆς ὡς βρυκόλακας, σύντροφέ μου.

- Διατί;
- Διότι οἱ πεθαμένοι βρυκόλακιζοῦν ἐφέτος.
- Καὶ εἶμαι πεθαμένος ἐγώ; εἶπεν ὁ Μορώζης.
- Ἐλκεμόνητα! μοὶ ἐφάνη ὅτι ὠμίλου μὲ τὸν πνιγμένον, τὸν ὅποιον ζητοῦμεν.
- Πιναξένας εἶσαι ἢ ἐτρελάθης;
- Ἐμῆθυσα καὶ δὲν εἰζεύρω τί λέγω, εἶπεν ὁ Σκιαχτής.
- Ἄλλ' ἄφου θέλεις ἑμιλίαν μὲ τὸν πνιγμένον, ἐκδύσου λοιπόν καὶ βουτήξῃ, εἶπεν ὁ Μορώζης.
- Ὅχι, θὰ βουτήξῃς πρῶτος ἐσύ.
- Εἶναι λοιπόν ἡ σειρά μου;
- Βέβαια, δι' ἀπόψε.
- Σὺ δὲν θὰ βουτήξῃς;

— Ὅταν ἀναθῆς σύ.

— Κάπως ἤρξις νὰ ζεσταίνωμαι, καὶ θὰ πέσω ἐκεῖ νὰ δροσισθῶ.

Καὶ ὁ Μορώζης ἐξεδύθη ταχέως καὶ ἔπρσεν εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐβυθίσθη καὶ ἔγεινεν ἀφαντος ὑπὸ τὴν τρόπιν.

Ὁ Σκιαχτής ἔμεινε κρατῶν τὰς κώπας.

— Ἐνα πνιγμένον ζητοῦν, ἐμονολόγει. Μήπως εἶχες λάθος, Μαῦρε, καὶ ἤθελες νὰ εἶπῃς σκοτωμένον; Πού νὰ σοῦ εἶρον ἐγὼ τὸν πνιγμένον; Μὲ μίαν μαχαιριάν ἤμποροῦσα νὰ σὲ ὑπηρετήσω. Ἄλλὰ πνιγμένον; ποῦ νὰ τὸν εὕρω;

Καὶ ἔμεινε ἀλλόφρων. Αἱ κῶπαι ἐξέφυγον ἀπὸ τῶν χειρῶν του.

— Πνιγμένον! ἐπανελάβε· καὶ δὲν εἶναι λυπηρὸν νὰ ἀναγκασθῇ τις νὰ πνιξῇ μὲ τὰς χεῖρας τὸν καλλίτερον φίλον του; Καὶ διὰ πενήντα φλωρία!

Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Μορώζης εἶχεν ἐπισκευθῆ δις τὸν πυθμένα τοῦ ὕδατος καὶ εἶχεν ἀναδύσει δις. Καὶ πάλιν ἐβυθίσθη ἐκ τρίτου.

— Πενήντα φλωρία! ἐπανελάβεν ὁ Σκιαχτής μὲ πενήντα φλωρία ἤμποροῦσα νὰ ἀποκτήσω καὶ ἐγὼ μίαν τράταν, νὰ ζήσω ὡς ἀνθρώπος, καὶ νὰ τὴν γλυτώσω ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῆς κυρῆς Κοκκινόυς, ἢ ὅποια καταπίει εἰς τὸν πᾶτον τοῦ βαρελιοῦ τῆς ὄλους τοὺς κόπους μου. Ἄλλὰ μὲ εἰκοσιπέντε φλωρία δὲν κάμω τίποτε, εἰμὴ νὰ ἦμαι μεθυσιμένος μίαν ἐβδομάδα. Ἐμπρός, ἀπόφασις!

Ὁ Σκιαχτής ἠγέρθη καὶ ἐγυμνώθη ἐν ἀκαρεῖ. Ἐλαβεν ἀπὸ

— Έγώ είμαι, γυναϊκά μου, — αν θέλη ο Θεός...
 — Είμαι ή Βουλή — αν θέλουν αι έπερωτήσεις.
 Διότι δεν δύναται να αναπνεύση χωρίς αυτών, και πολλάκις μόνον αυτάς αναπνέει.

Και μόλις πολλήν ώραν, άρ' ης ανήφθησαν αι λυχνίαι του φωταερίου, καταπαυσάσης της πνιγνής ύστριας των έπερωτήσεων, εισερχόμεθα εις — την άγανη ρητορείαν του κ. Δελιγιάνη.

Δέχομαι την προσβολήν πλήρη ήποτικής γενναιότητος: δεν ήτο άπροσδόκητος: την έπερίμενα: εγνώριζα ότι κατά την τρίτην συζήτησιν του νομοσχεδίου περι συστάσεως ταμείου της δημοτικής εκπαιδεύσεως θα ώμίλει και σύμερον το έπεθεβαίου ο πρό αυτου έγειρόμενος λοφίσκος τόμωνκαι έγγραφων.

Έσχον λοιπόν καιρόν να συζητώσω στερεώς περι το νευρικό μου σύστημα τον άλυσιδωτόν θώρακα της ύπομονης, όστις έλειτούργησε θαυμασίως επί μίαν και ήμισίαν ώραν, καθ' ήν ώμίλησε.

Κατακρίνει το νομοσχεδίου ως άτελής και μη πληρούν τον σκοπόν εν προτίθεσται, προπάντων δε ένδιατρίβει διατραγωδών την ύπό του Λομβάρδου γενομένην διατραγώδησιν — σημαίνωσθε ότι την λέξιν μεταχειρίσθησαν άναιξαιρέτως πάντες οί περι της ήμιλίας αυτης ένασχοληθέντες βουλευταί — της δημ. εκπαιδεύσεως. Ποιούμενος μνείαν και του κ. Καλλιγιά έντη άμαξοδρομία του λόγουτου, θέλει να λεπτοουργήση τάχα: εκείνου ριπτόμενα βέλη, συμφώνως προς τα του ίδιου κ. Καλλιγιά, οίον:

α' Ο κ. Καλλιγιάς φρονεί ότι πρό της τρίτης Μαρτίου το φώς και το σκότος, ή θάλασσα και ή ξηρά, το στερέωμα και το χάος, ήσαν μεμιγμένα.»

Και φρονίζει να επαναλαμβάνη τάς φράσεις του τάς γενομένας μετ' ευφημικών άποδεκτάς ύπό της μερίδος του, οίον:

Σκιαχτης, και ήτο προωρισμένον να χρησιμεύση ως τάφος του άτυχοϋς Μορώζη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'.
 ΕΡΩΤΗ

Μετά μίαν εβδομάδα από των γεγονότων, άτινα διηγήθημεν, άσματα, όρχήσεις και μουσικά όργανα ήκούοντο καθ' όλην την νύκτα εν τω μεγάρω του κόμητος Σανούτου.

Οί διαβάται συναντώμενοι καθ' όδόν ήρώτων άλλήλους και παρήρχοντο.

— Τι πρέχει; ο κόμης άφησε την μελαγχολίαν του;

— Ο κόμης άναχωρεί και άφίνει υγείαν εις τους φίλους του.

Περί την πρώτην ώραν της νυκτός ο κόμης Σανούτος είχεν έγερθη από της κλίνης και εκάλεσε τον Μαύρον.

— Έλα, θέλω να ένδύθω, τω είπε. Δεν πρέπει ο Ασυρέντιος να ίδη την κατάστασιν μου.

— Εύθηνά την έγλύτωσα, αυθέντα, είπεν ο Μαύρος. Ο σύντροφός του εκείνου του λυσσασμένου μοι είχε δώσει πέντε με την κόπην, νομίζω, κατακέφαλα. Με επήρε διαξόφριον και με άφησε να βέγγω, αυθέντα.

— Άλλ' άφού έρρεγγες, πώς ήδύνατο να σε πάρη διαξόφριον;

— Διότι έρρεγγον έπίτηδες δια να τον άπατήσω, αυθέντα.

— Το σωστήν είναι ότι θα τα είγες χάσει.

α' Ο κ. ύπουργός της παιδείας δεν είχε μόνον άγνοιαν, αλλά και άγνοιαν της άγνοίας του.

Γίνεται άπόπειρα ύπό της Βουλής κατά τινα στιγμήν σφουγγίσματος του ρήτορος, άπαλλαγής μέχρι της επαύριου, ο κ. Στάϊκος μάλιστα έχει την άδρότητα να προρρασιθή την κόπωσιν του κ. Δελιγιάνη, επί τόσων ώραν λαλούντος, άλλ' οί πνεύμονές του διαμαρτύρονται, και μέχρι της έβδομης και ήμισίας εξακολουθεί ή λεπτομερής έπίκρισις και κατάρριψις των εκπαιδευτικών χαρτιώνων πύργων του ύπουργού της Παιδείας.

Κουτρούλης.

ΧΡΟΝΙΚΑ

Οί νέοι συνδρομηταί λαμβάνουσι δωρεάν όλην την μέχρι τουδε έκδοθείσαν σειράν του ώραιου Μυθιστορηματός μας, όπερ βαθμύδον εξαίσιεται μαζικόν και τεχνικώτατον.

Οί δε συνήθεις άγορασταί του φίλλου εξαίρετικώς δύνανται να προμηθενθώσι και όλην την σειράν αντί δεκάρας έκαστον άριθμόν, ενφ' τα παλαιά φίλλα πωλούνται αντί είκοσι λεπτών.

Προπαρασκευάζεται εν πολλή ποικιλία, επιμελεία, άφθονία γελοιογραφικών εικόνων του άπαρμιλλου κ. Άνρίτου του Ασμοδαίου το

ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ
 ΜΗ ΧΑΝΕΣΑΙ

του 1883. Οί εν ταίς Έπαρχίαις Έπιστάται δέον άπό

Ο κόμης έκαστε δύο ή τρία βήματα με πόδας αίμοδιώντας και έγώλαιεν.

Έξέβαλε το ύποκάμισόν του και έδειξε το στήθος και τάς πλευράς πλήρεις μωλώπων και τραυμάτων: έφερε τρεις έπίδέσμονας περι τάς μασχάλας.

Ήσθάνθη όδύνην ώχρίασεν: έδακνε τα χείλη. Ο Μαύρος τον ύπεσπτήριξεν, ίνα μη πέση.

— Και πώς θα δυνήθη ο αυθέντης μου να ύποδεχθη άπόψε τους φίλους του; είπεν ο Μαύρος.

— Και όμως είναι ανάγκη: ούδεις πρέπει να ύποπτέυση το άτυχόν εκείνο συμβάν.

— Άλλά διατί ή αυθετία σας να βιασθη να δώση την έορτήν εις την οικίαν του;

— Διότι βιάζομαι να έκστρατεύσω. Και δεν δύναμαι να άναχωρήσω χωρίς έορτήν. Άλλ' εκείνη του διαβόλου ή περιστασις, ή τρομερά νύξ εκείνη, με κατέστρεψε, Μαύρε!

— Άρκεί ότι ή αυθετία σας εξήλθε νικητής.

— Κακή νίκη ήτο αυτή, φίλε μου Μιργάν.

— Διατί, αυθέντα;

— Διότι... να σε πάρη ο διάβολος, και μη μοι κάμνης πλέον λόγον περι τούτου. Ω πονώ, πονώ!

Ο Σανούτος συνέσφιγγε σπασμωδικώς τους όδόντας.

— Θάρρος αυθέντα!

— Δεν είναι τίποτε. Συ ειζεύρεις αν έχω θάρρος. Άφού

τουδε να μας όρίσωσι τον άριθμόν των άντιτύπων όσα θα καταναλώσω.

Θά είναι μεγάλη έπιτυχία, θα πωλείται δε αντί 1 1/2 φράγκου.

Η Τρίτη ήτο μία των μελαγχολικώτερων άπτικιών ήμερών. Άπό βαθείας πρωίας είγε διαδοθή ότι ο άρχηγός της αντιπολιτεύσεως διέτρεχε τον έσχατον κίνδυνον. Τουτο ήρκεσε να καταπετάση σκέπην πένθους επί των προσώπων όλων των γνησίων Άθηναίων, διότι οί Άθηναίοι όσον είμεθα κακοί εις τάς εύτυχίας, τόσον γινόμεθα και νηπιον αγαθώτεροι εις τάς άτυχίας. Και διατελούμεν όλοι πλέον ύπό διαρκή συγκλίνησιν, θλωμένους έχοντες τους όφθαλμούς, έτοιμούς να ξεσπάσουν εις δάκρυα. Εις την ψυχολογικήν αυτην κατάσταση συντελέσε πολύ ή έσχάτως γενομένη μετάπτωσις της κοινωνίας ύπερ του γηραιού πολιτευομένου, τον όποιον ήσθάνθη ότι πολύ ήδίκησε, παρασυρθείτα ύπό τεχνικού ρεύματος συγκοφαντικής επιθέσεως και εζήτει τρόπον τινα ευκαιρίαν να εκδηλώση την μεταμέλειάν της, διότι έφάνη τόσον άμελικτος περι πολιτικού και κυβερνήτου του όποιου προτίστι άρετή ήτο ή επεικέκεια.

Την ήθικην μελαγχολίαν της Τρίτης έδιπλασίασεν ή φυσική μελαγχολία της ήμέρας, βροχεράς, αστάτου, υγρής, πλικτικής, σχεδόν δακρυρόουσης. Ως να είγε χάσει ο άπτικός ούρανός το φυσικόν μειδιάμά του, διότι είχε χάσει το δικό του και ο τόσον αγαθώς μειδιών γέρον.

Έσχηματίσθη τότε εν άκατάπαυστον ρεύμα άρ' όλων των κέντρων προς την πλατείαν της Έλευθερίας και ήτο διαρκές αναβοκαταβασμα εν τη οικία του γηραιού, πάντων άνερχομένων και κατερχομένων άκροποδητή, ενφ' οί αναρίθμητοι άμαζαι άνέστελλον την πορείαν των μακράν της οικίας του πολυτίμου άσθενοϋς.

Επί των έξωστών και των παραθύρων των περίξ οικιών διαγράφονται μορφαί προσεκτικώς θεώμεναι την ύπ' αυτάς κίνησιν, την πρό της οικίας του Κομμουνδούρου συνώθησιν και τα άναβοκαταβασματα, ως να ένεκαυιδρύθησαν εκεί από πρωίας έγκαταλιπούσαι πάσαν άλλην μέριμναν.

Πολλοί είναι παρατεταγμένοι πρό πής οικίας, ως να καταπτέυσιν εν λεπτομερεία τάς θύρας, τα παράθυρα, τον έξώστην, τα παραπετάσματα, τους άνερχομένους και καταβαίνοντας. Άλλοι περιδιαβάξουσιν ύποκάτω άλλσι φεύγουσι, και άλλαι σπύδουσιν εκεί.

Ομιλοι σχηματίζονται, και ψιθυρίζουσιν έδω και εκεί: έρωτήσεις, λεπτομέρειαι, άποφάνσεις. Ομιλοϋσι περι της επισκέψεως του βασιλέως, ποιάν ώραν μετέβη, πόσω παρέμεινε, πότε επήγε να τον ίδη ο Τρικούπης, εις ποιάν κατάστασιν εύρίσκεται, τίνες ίατροί τον θεραπεύουν, τί λέγει ο Παπαδόπουλος και τί ο Βούρος.

Μεγάλη και δροσερά άνθιδέσμη θεβειμένη εν μέσω της εύρειας τραπέζης της αίθούσης, εν ή συνωθούνται οί επισκέπται, άποτελεί μελαγχολικήν αντίθεσιν θαλερής και εύώδους άκμης, ώσει άφρόντιδος εύδαιμονίας, προς την άγωνίαν και τάς μαρκαμώδεις έλπίδας των περιεστώτων.

Διαμένουσι σιωπηλοί, οί μεν, νομίζετε, δεν έχουσι τί να έρωτήσωσι πλέον, οί δε δεν έχουν πλέον να είπωσιν άλλα, και άλλοι διαστάξουσιν να ζητήσωσι πληροφορίας, προκρίνοντες την εύλαβή σιγήν. Άλλά μόλις εισήλθεν ο ίατρός κ. Ζωγχιός, έσχηματίσθη περι αυτον κύκλος, άπάντων σπυδόντων να άπευθύνωσιν αυτω την ιδίαν έρώτησιν: Πώς είναι; Και ήκούετο ή φωνή του ίατροϋ γενναία εν μέσω της δειλίας και στερερά εν μέσω των άμφιβολιών άπαντώσα: ένιοτε την συνώδευε και ύπό μειδιάμα πειρώμενον να ύποθρέψη το κύρος της. Έλεγεν ότι ή κατάσταση του άσθενοϋς δεν είνε έντελώς άπελπιστική, ότι αν δεν εισέλθη δευτέρα προσβολή, θαπαρέλθη ο κίνδυνος, ότι γθες ένεκα του εισελθόντος πυρετου, καταταραχθείς ο γηραιός άσθενής, διέταξε να πρέξωσιν εις τους ίατροϋς, εις τους όποιους είπε να τοίς δώσωσιν ήρωϊκά γάρμακα, κατά την φράσιν του.

Και έπέβαινε τάς πληροφορίας του ο κ. Ζωγχιός, ήλαρως φιλοσοφών. Έλεγε δηλ. ότι, μόλις φθάση εις τοιούτο σημειον ή ζωή, παύει πλέον το πρωθυπουργήλικι, και γίνεσται ο ίατρός πρωθυπουργός.

Ο άσθενής έπίρρεπεν. Έκ της έλαττώσεως του πυρετου έξηρτάτο ο μεταξϋ έλπίδος και μη τοιαύτης κυματισμός. Και πάντες είχον ανα στόμα τους βαθμούς του πυρέσσοντος. Εις βαθμός έλαττον ένεψύχου, έγκαρδίωσεν, έχαρποίει εις βαθμός περιπλέον προεκάλει αίφνιδίαν τρομακτικήν σιγήν, ούδενός πολυμώτος να άτενίση τον άλλον. Οί ίατροί άπεραίνοντο άπελπιστικώς. Και μόνον ο πατριάρχης των άσκληπιαδών σεβάσμιος Βούρος και ο πατριάρχης της φαιδρότητος κ. Ζωγχιός ήσαν οί παρέχοντες άκόμη έλπίδας.

Οί ύπουργοί εις μετά τον άλλον έπεσεκέθησαν τον άσθενή. Ο υίός του γηραιού Κώστας, καταβεβλημένος, έδέχετο τάς έπισκέψεις.

Την 3ην μ. μ. ο Βασιλεύς συνοδευόμενος ύπό του κ. Χαδζηπέτρου μετέβη εις την οικίαν.

Ο άρχηγός της αντιπολιτεύσεως έπερίμενε να ίδη τον Βασιλέα του. μετ' οϋ τον συνέδεσεν είκοσαετής πολιτική, προς την βασιλείαν άδιασπαστως συντηρητική. Έξεφράσθη μάλιστα ότι πρέπει να έλθη, αλλά δεν τον ήθελε Τρίτην. Και έστενοχωρήθη δλίγον όταν τω άνήγγειλαν ότι επιθυμεί να τον ίδη. Ο Βασιλεύς όμως έπέμενε και εισελθών εις τον θάλαμον του άσθενοϋς παρέμεινε περίπου περι τα είκοσι λεπτά. Ο κ. Κομμουνδούρος έφάνη άπολαμβάνων την συνέντευξιν του βασιλέως του, όστις τον διεβεβαίωσε ότι ή βασίλισσα είναι καταλυπημένη δια την άσθενειάν του και θα χαρη πολύ τώρα που θα της πη ότι είναι καλλίτερα. Τον ένεκαρδίωσε πολύ, αν και, ως είπεν ο ίδιος, αυτός ένθαφρύνει εκεί μέσα όλους τους άλλους.

Το παροιμιώδες θάρρος του κ. Κομμουνδούρου οϋτω δεινώς πάσχοντος δεν τον έγκατέλιπεν, αν και συνησθάνθη το κρίσιμον της θέσεως του και όμως εξακολουθεί δι' όλης της ήμέρας έγκαρδιώνων τους περι αυτον. Το έσπέρας μάλιστα της Δευτέρας, ότε ή νόσος του έλαβε το κρισιμώτερον σημειόν της, προσκαλέσας τον προσφιλή του Κώσταν, τω είπε:

— Καιρός είναι να τηλεγραφήσης του Σπύρου. Τον εν Βερολίνω σπουδάξοντα νεώτερον υίόν του.

Ἡμεῖς μετὰ συγκινήσεως ἤκούσαμεν ὅτι τὸ τελευταῖον πρὸ τῆς δεινώσεως τῆς νόσου τοῦ ἀνάγνωσμα ἦτο τὸ *Μὴ Χάνεσαι* τῆς Κυριακῆς.

Ἡ Τετάρτη, μέχρι μεσημβρίας τοῦλάχιστον, ὅτε τίθεται τὸ φύλλον μας ὑπὸ τὰ πιεστήρια, ἦτο ἡ ἀντίθετος πλευρὰ τῆς Τρίτης. Ἡ Πλατεία τῆς Ἐλευθερίας ἦτο φαιδρά· γινώματῃ ἤλιον, ζῶν καὶ μειδίαμα. Ὁ πρόεδρος τῆς Πλατείας εἶχε περάσει καλλίτερα τὴν νύκτα· ὁ πυρετὸς ἤλαττώθη καθ' ἓνα βαθμὸν, καὶ καθ' ἓνα πάλιν ἠῤῥήθησαν αἰεὶ λίδες τοῦ κ. Ζωγιοῦ. Τὸ πρῶτ' κατεγίνοντο οἱ ἰατροὶ εἰς ἐνέσεις κινίνου. Αἱ αἰθουσαι ὄλαι ἦσαν πάλιν πλήρεις· αἱ γωνίαι κατελημμένοι ἀπὸ τοὺς οἰκειοτέρους· αἱ καρέκλαι ἀπὸ τοὺς νεωτέρους. Οἱ λοιποὶ πηγαινοερχόμενοι· καὶ ὁ Κώστας ἐπὶ τέλους ἰλαρώτερος ἐν τῇ ὑποδοχῇ τῶν τόσων ξένων. Ἡ ἀνοδὸς εἰς τὸν τόπον τῆς, ἀλλὰ χθεσινῆ, ἐνῶ ἔπρεπε ἀκριβῶς νὰ ἦναι δροσερωτέρα. Οἱ ἰατροὶ πολεμοῦσι τὴν ἀσθένειαν βῆμα πρὸς βῆμα. Ὁ δὲ ἀσθενὴς ἐν πλήρει κατοχῇ τῶν ψυχικῶν του δυνάμεων.

Καὶ αἱ ἐπαρχίαι συνεκινήθησαν ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Αἱ Καλάμαι ἰδίως διατελοῦσιν ἀπὸ χθὲς εἰς ἀένναον τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν. Καθ' ἑκάστην ὥραν πέμπεται τηλεγραφικῶς δελτίον τῶν ἰατρῶν. Ἐν τῷ τελευταίῳ δελτίῳ ἀναγράφεται ὅτι ἡ κρίσις δὲν ἐπάραη ἐπὶ τὰ χεῖρω.

Ὁ Μάκθεθ ἐπέτυχε πολὺ προχθὲς ἐν τῷ θεάτρῳ. Τὸ τρομερὸν τοῦτο ἀριστούργημα τοσαύτας δυσκολίας παρουσιάζει καὶ περὶ τὴν σκηρικὴν δικόσμησιν, καὶ περὶ τὴν ἠθοποιίαν καὶ τόσον στυγνὴ εἶνε ἡ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους πλημμυροῦσα τὴν σκηνὴν φρίκη, ἡ μὴ ἀφίνουσα καιρὸν εἰς τὸν θεατὴν οὔτε ν' ἀναπνεύσῃ, ὥστε μεθ' ὅλην τὴν ἀφρόντιδα εὐκολίαν ἦν ἀνέκαθεν εἶχον οἱ Ἕλληνες ἠθοποιοὶ ν' ἀναβιβάζωσιν ἐπὶ σκηνῆς ἔργα τοῦ Σαίξπηρ, ὁ Μάκθεθ δὲν παρεστάθη ἐν Ἀθήναις εἰμὴ πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ὁπότε μάλιστα καὶ ἐσυρίχθησαν οἱ παραστήσαντες αὐτὸ ἠθοποιοί.

Προχθὲς ὅμως ἡ παράστασις ἐγένετο, δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν, ἐπαξία τοῦ ἔργου. Ἀπὸ τῶν σπουδαιοτάτων σκηρικῶν ἄγχι τῶν ἀπλουστάτων, ἀπὸ τῆς παρελάσεως τοῦ βασιλέως Δούγκαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς μέχρι τῆς ἐν τῇ τελευταίᾳ πράξει τεχνικωτάτης μονομαχίας, τὰ πάντα ἐμαρτύρουν ὅτι σύντονος κατεβλήθη φροντίς, ὅπως τὸ δρᾶμα ἐκτελεσθῇ μετὰ τῆς μεγαλειότητος ἀκριβείας καὶ μεγαλοπρεπειας. Ὁ κ. Λεκατσᾶς τρεῖς ἢ τετράκις ἀπέδειξε καὶ πάλιν γιγαντιαίαν δύναμιν ἠθοποιίας, ἀμίμητος καλλιτέχνης δειγθεὶς προπάντων εἰς τὴν Γ'. πράξιν, ἐν τῷ συμπόσιῳ, καὶ εἰς τὴν Ε'. ἐν τῇ μονομαχίᾳ, τῇ ἀπελπιστικῇ λύσει τῶν τελευταίων του στιγμῶν καὶ τῆς ἀγωνίας του. Πολὺ ἐπέτυχε καὶ ἡ κ. Ἰωάννα Νικηφόρου, θαυμασίως ὑποδυθεῖσα τὸ φρικαλέον πρόσωπον τῆς Λαίδῃ Μάκθεθ, ὡς καὶ ὁ Κοτοπούλης κατὰ τὴν Β'. ὁπότε ἀνοίγει παταγωδῶς τὰς θύρας φωνάζων, κραυγάζων ὅτι ἐσκότωσαν τὸν Δούγκαν, καὶ κατὰ τὴν Ε'. ὁπότε εἰσπηδᾷ εἰς τὴν σκηνὴν ὅπως φρονεῖ τὸν Μάκθεθ.

Πλήθος ὑπῆρχεν ἀρκετόν. Ἡ πλατεία κάτω ἦτο πλήρης· τὸ ὑπερῶον ἐπάνω ὑπερχεῖς. Ἡ συμπαθεστάτη νεολαία ἀπέδειξε καὶ πάλιν ὅτι, ἂν οὐχὶ ἄλλος αὐτῇ τοῦλάχιστον ἐννοεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ, τὸν μόνον ἐθνικὸν θίασον ὅστις κατηρτίσθη τόσον τελείως. Καὶ μερικὰ θεωρεῖα καὶ μερικὰ κυρία. Τὸ *Μὴ Χάνεσαι*, θὰ τὰ γαλάσῃ φαίνεται μὲ τὸ ὠραῖον φύλλον ὅπως ὑπεσχέθη. Τὸ Σάββατον ἐν ἐκτάσει περὶ *Μάκθεθ*.

Τὰ ἐκ Σύρου θεατρικὰ νεώτερα, ὡς μᾶς τὰ συνοψίζει ἐν ὑστερογράφοις ἐπιστολῆς τοῦ ὀ ανταποκριτῆς μας *Ράμφο*, ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Α'. Ὁ ὑπαστυνὸς Μολοχάδης ἀπελύθη διὰ βουλευμάτων, παραπεμφθεὶς ἐπὶ ἀπλῇ ἐξυβρίσει κατὰ τοῦ Εἰσαγγελεύοντος κ. Βερροιοπούλου.

Β'. Ὁ θίασος, ἂν καὶ εἶχεν ἀποφασισθῇ νὰ ἀναστειλῇ τὰς παραστάσεις του, μέχρι τῆς ἀφίξεως τῶν νέων τενοῦ καὶ πρῶτα μούφας, θὰ ἐξακολουθήσῃ τὰς παραστάσεις του, ἐν εἰρήνῃ καὶ ἀνοχῇ, πινόντων ὄλων πρὸ τῆς παραστάσεως ὀλίγα ἀστynomικὰ *μολοχάνθη*.

Γ'. Ἐν τῇ ἐκ Σύρας προτελευταίᾳ ἐπιστολῇ, ἐν ἣ ἀνεγράφοντο αἱ κωμικοτραγικαὶ ἐκεῖναι σκηναί, παρσειέφρησαν τόσα λάθη καὶ παραλείψεις καὶ διαστροφαί, ὥστε ἡ ἐπιστολὴ ἔγινεν ἀγνώριστος καὶ ὑπὸ τοῦ ἐπιστεῖλαντος.

Τὴν Τρίτην παραδόξως συνέπεσεν ἡ ἐπέτειος τῆς ἱστορικῆς ἀνευ ἀπαρτίας συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς ἐπὶ μακαρίτου Βούλγαρη.

Πρὶν ἢ ἐπέμβῃ ἡ δικαιοσύνη εἰς τὰ Βελενδζικὰ, ἤρχισε νὰ ἐπεμβαίνῃ ὁ θάνατος. Ἀπέθανεν ὑπόδικος ὁ ἐπὶ Βελενδζα ἐπαρχος Θηβῶν κ. Μεγαπάνος. Αὐτὴ ἡ μακρὰ ὑποδικία μᾶς φαίνεται ἀληθῆς βαρβαρότης, ἡ δὲ Δικαιοσύνη μεταβάλλεται εἰς τὴν κτηνωδεστέραν αἰμοχαρῆ θεότητα, τῆς ῥομφαίας τῆς πληττούσης ἀδιακρίτως, ὡς νὰ ἐκυλίετο ἡ κρατούσα αὐτὴν θεὰ εἰς τὴν μάλλον ἀκόλαστον μέθην.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ

Ἐκ τοῦ *Ἐθνικοῦ Πνεύματος* ἐν διάφορον:
«Ἀὔριον ἀπέργετῃ εἰς Κέρκυραν ἢ θαλαμηγὸς *Ἀμιγριτί* τῆ ὅπως παραλάβῃ τὸν ἀφιχθισόμενον (ἐδῶ προσέχετε!..) βλάβῃ τῶν συμμάδοχον τοῦ Δανικοῦ Θρόνου».

Τὶ βλάβῃ μπορεῖ νὰ εἶναι ἡ εὐκαιρία ἢ τὸ ἀτμόπλοιο τοῦ θὰ ἔλθῃ.

Ἄλλὰ ὁ συμμάδοχος ποῦς νὰ εἶναι;

Τὸ *Ξενοδοχεῖον* τῆς Αἰγύπτου ἀναγγέλλον ἐν τῇ *Νέα Ἐφημερίδι*, ὅτι ξαναάνοιξε καὶ πάλιν, προσθέτει μεταξύ ἄλλων ἐν τῇ ἀγγελίᾳ του ὅτι ἐκαθαρίσθη ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας.

Ἡμεῖς περιμέναμε νὰ γράψῃ ὕστερα ἀπὸ αὐτὸ ὅτι καὶ ἀμετέλαθε τῶν ἀχράντων μυστηρίων τὸ *Ξενοδοχεῖον* ἢ *Αἰγυπτῶς*.